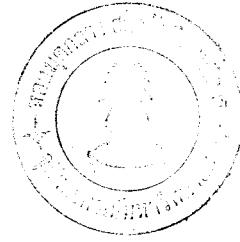

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม จะต้องอาศัยพื้นฐานทางการศึกษาของประชากร เป็นหลัก เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนาสาขาอื่น ๆ ควบคู่ เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีประสิทธิภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

การลงทุนทางการศึกษามีผลรับต่อโครงสร้างเศรษฐกิจนับเป็นการส่งเสริมสนับสนุนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดการลงทุนในการพัฒนาการศึกษา¹ และเป็นที่ปรากฏแน่ชัดว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างปริมาณการศึกษากับรายได้ประชาชาติ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาที่มีสหสัมพันธ์สูงถึง 0.817 และระดับประถมศึกษา 0.668² หมายความว่าความสามารถในการผลิตของพลเมืองมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา กล่าวคือถ้าพลเมืองมีระดับการศึกษาต่ำความสามารถในการผลิต

¹ Frederick Harbison and Charles A. Mayers, Manpower and Education (New York : McGraw - Hill, Inc., 1965), p. XI.

² Frederick Harbison and Charles A. Mayers, Education, Manpower and Economic Growth (New York : McGraw - Hill, Inc., 1964), p. 182.

ก็ย่อมจะค่าไปควย และถ้าพลเมืองมีระดับการศึกษาสูงความสามารถในการผลิตก็สูงไปควย ¹

เมื่อพิจารณางบประมาณเพื่อการศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดมา ในปีงบประมาณ 2521 มีจำนวนถึง 16,293 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.1 ของงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งประเทศไทย ² งบประมาณที่นำไปใช้ในการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ นั้น การศึกษาระดับประถมศึกษาจะต่องในงบประมาณถึงร้อยละ 60 ของงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศ หรือประมาณร้อยละ 10 ของงบประมาณทั้งหมด เป็นจำนวนเงินถึง 8,789.6 ล้านบาท ³ จะเห็นได้ว่าการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความสำคัญมาก ซึ่งรัฐบาลจะต่องจัดให้กับประชากรในวัยเรียนทุกคน เพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับ

การศึกษาในชั้นประถมศึกษาถือว่าเป็นพื้นฐานขั้นต้นของการพัฒนาประเทศเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะต่องจัดเพื่อประชากรส่วนใหญ่ และเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง รัฐบาลจะต่องจัดให้มีประสิทธิภาพ ให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ในระยะเวลาที่นานมาประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาค้นประถมศึกษาเป็นอย่างมาก นิโกลัส เบนเนท กล่าวว่

ในประเทศไทย แม้ว่าเด็กส่วนใหญ่จะได้รับการศึกษาเพียง 4 ปีเท่านั้นก็ตามแต่ จากการศึกษาเมื่อเร็ว ๆ นี้ชี้ให้เห็นว่เด็กที่จบประถมศึกษา 4 ส่วนใหญ่แสหาใครหนังสือแบบวิชาการใดไม่ และส่วนใหญ่ก็กลายเป็นผู้ไม่รูหนังสืออีกภายในระยะเวลาเพียง 2 - 3 ปี หลังจากจบโรงเรียน แม้ว่าประเทศ

¹ สุกใจ เหล่าสุนทร, "วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา," จุดสารสมาคมการศึกษาฉบับที่ 7 (พระนคร : โรงพิมพ์บรรหาร, 2505), หน้า 2.

² สำนักงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขป (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ข่าวพาณิชย์, 2520), หน้า 24.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 31.

ไทยจะเป็นชาติที่มีประเพณีที่ค่อนข้างจะเกื้อหนุนการเรียนรู้อย่างจริงจัง นอกจากนั้นยังมีระบบโรงเรียนภาคประถมศึกษาที่เชื่อมโยงมาทุกประเทศหนึ่งก็ตาม แต่ปรากฏว่าหาโดยบรรลุถึงเป้าหมายพื้นฐานข้อนี้ไม่¹

เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นจึงได้

มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 25 มิถุนายน 2516 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา โดยมีหน้าที่พิจารณาเสนอแนวทางการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และลักษณะอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับกาลสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระบบประชาธิปไตย² และ

โดยที่สภาการศึกษาแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2503 และแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2512 ไม่อาจสนองความต้องการอันจำเป็นของสังคมไทยในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติให้สนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน³

จึงได้ร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ขึ้น และกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้เด็กมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน และให้สามารถคงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีความสามารถประกอบอาชีพตามควรแก่ความสามารถได้

¹ นีโคลัส เบนเนท, การศึกษาในประเทศด้อยพัฒนา (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2518), หน้า 56.

² สิบพันนที เกตุทัต และคณะ, รายงานคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2517), หน้า 1.

³ กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ยูนิเคิลโปรดักชัน, 2520), หน้า 2.

และสามารถดำรงตน เป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การจัดสถานศึกษาระดับประถมศึกษาซึ่งจัด เป็นตอนเกี่ยวตลอด ไซเวลาเรียนประมาณ 6 ปี ¹

การประถมศึกษาเป็นการศึกษาระดับบังคับ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2478 มาตรา 6 กำหนดให้เด็กทุกคนต้องเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษา เป็นการศึกษที่สร้างรากฐานสำหรับการศึกษาทั้งหมด เสริมสร้าง พัฒนาการให้กับเด็กเพื่อให้เด็กการเรียนรู้และการปฏิบัติขั้นพื้นฐาน การมัธยมศึกษา และอุดมศึกษาจะมีมาตรฐานที่หรือไม่ขึ้นอยู่กับมาตรฐานของการศึกษาระดับประถม ศึกษาเป็นสำคัญ จากรายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา กล่าววว่า "ความมุ่งหมายของการศึกษาระดับบังคับก็คือให้ความรู้ขั้นพื้นฐานที่จะเป็น ประโยชน์แก่การดำรงชีวิตที่ดีใ้แก่สำหรับบุคคลและสังคม" ² และแผนการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ระบุว่า

การศึกษาระดับบังคับได้แก่การศึกษาที่มีกฎหมายบังคับให้ทุกคนเรียนอยู่ใน โรงเรียนจนกว่าจะพ้นเกณฑ์บังคับ การกำหนดอายุเข้าเกณฑ์การศึกษา ระดับบังคับ ทองถิ่นแต่ละแห่งจะกำหนดขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของ ทองถิ่นและความพร้อมของเด็กในท้องถิ่น แต่คงไม่บังคับเขาเรียน ก่อนอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์ และไม่ช้ากว่าอายุครบ 8 ปีบริบูรณ์ รัฐพึงเร่งจัด การศึกษาระดับบังคับตามแผนนี้ให้ทั่วถึงทุกท้องถิ่น ³

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ในเด็กโปรกักชัน, 2520), หน้า 10 - 11.

² สัมปन्नัท เกตุทัต และคณะ, "การปฏิรูปการศึกษา," รายงาน ของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 35.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

เมื่อพิจารณาจากความหมายดังกล่าวแล้ว การศึกษาภาคบังคับเป็นการศึกษาที่บังคับให้เด็กไทยที่มีอายุระหว่าง 6 - 15 ปี เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จะดำรงชีวิตเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ระบบบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับในปัจจุบันนี้มีหน่วยงาน 6 หน่วย ที่รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษา คือ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด รับผิดชอบบริหารโรงเรียนประชาบาล
2. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่กรมสามัญศึกษาสงวนไว้
3. เทศบาล รับผิดชอบบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเทศบาล
4. กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบควบคุมโรงเรียนราษฎร์ของเอกชน องค์การ และมูลนิธิต่าง ๆ
6. โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู

นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดโดยตำรวจตระเวนชายแดน

โรงเรียนประถมศึกษาดังกล่าวนี้นั้น โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีจำนวนมากที่สุด โดยมีจำนวน 27,719 โรงเรียน¹ กระจายอยู่ทั่วประเทศ หน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาประชาบาลอยู่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เช่นเดียวกับโรงเรียนเทศบาลซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลต่าง ๆ ราชการส่วนกลางคือกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวง

¹ สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานภาคสมบูรณ : รายงานการศึกษาและรายงานกร พ.ศ. 2518 (ม.ป.ท.), หน้า 37.

มหาดไทยไม่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินงาน เพียงแต่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายช่วยเหลือ โรงเรียนประชาบาลในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สามารถดำเนินไปได้ ควบคู่ และทำหน้าที่ควบคุมตามความจำเป็นแก่รัฐบาลตามหน้าที่ที่ใคร่รับมอบหมาย เท่านั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรูปหนึ่งของการปกครองท้องถิ่นที่ส่วนกลาง องค์กรกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและควบคุมการบริหาร งาน โดยมีกระทรวงมหาดไทยควบคุมดูแล เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดใคร่รับ มอบหมายให้ดำเนินงานการศึกษาประชาบาลเมื่อ 1 ตุลาคม 2509 ตามพระราช บัญญัติโอนโรงเรียนประถมศึกษามาบางประเภทไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด การควบคุมทำกันอย่างรัดกุมขึ้น เพื่อให้การศึกษาประชาบาลมีประสิทธิภาพสูง และ อยู่ในมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ ใ้มี การตกลงแบ่งงานระหว่างกระทรวง ศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยว่าให้กระทรวงศึกษาธิการควบคุม ช่วยเหลือ และส่งเสริมงานด้านวิชาการ กระทรวงมหาดไทยควบคุมด้านการบริหาร ธุรการ และการเงิน และกุรสภาควบคุมเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

ตามข้อตกลงกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ควบคุม ช่วยเหลือ และส่งเสริม งานด้านวิชาการของโรงเรียนประชาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวคือ มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตร จัดทำแบบเรียน คู่มือครู นิเทศการศึกษา และวัดผลการเรียนการสอน ในการดำเนินงานมีส่วนราชการ ระดับกรมในกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ เช่น กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ เป็นต้น ในส่วนจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาพิเศษ ศึกษาธิการอำเภอ เป็น ตัวแทนในการทำหน้าที่ควบคุมในทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่อยู่ในอำเภอต่าง ๆ นั้น ผู้ที่อยู่ดูแล ให้ความช่วยเหลือ อย่างใกล้ชิดที่สุดซึ่งกระทรวงศึกษาธิการใ้ใคร่มอบหมายให้เป็นตัวแทนของกระทรวง ศึกษาธิการคือ ศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งชำเลื่อง วุฒิจันทร์ ใ้กล่าวถึงความรับผิดชอบ ของศึกษาธิการอำเภอต่องานด้านวิชาการว่า

งานวิชาการมีความสำคัญมาก เป็นงานที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา
ให้บรรลุตามเป้าหมาย เป็นหน้าที่โดยตรงของศึกษานิเทศก์อำเภอที่จะรองรับ
นิเทศ และควบคุมงานวิชาการของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในอำเภอที่ศึกษานิเทศก์
อำเภอปฏิบัติหน้าที่อยู่¹

เนื่องจากงานวิชาการมีความสำคัญต่อการศึกษาเป็นอันมาก เป็นหัวใจ
ของการศึกษา เพราะเป็นงานที่จะส่งผลให้การศึกษามีคุณภาพบรรลุเป้าหมายที่ตั้ง
ไว้ และประสิทธิภาพของการศึกษาจะเป็นไปในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับงานวิชาการ
ซึ่ง สุกใจ เหล่าสุนทร โกลด์กล่าวไว้ว่า "โรงเรียนใดจะดีหรือเลว ขึ้นอยู่กับงาน
ด้านวิชาการ ด้านงานด้านวิชาการไม่ดี งานอื่น ๆ ก็จะไม่ดีตามไปด้วย"²

ในฐานะที่ศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านวิชาการแทนกระทรวง
ศึกษานิเทศก์ และจากความสำเร็จของงานด้านวิชาการดังกล่าว ศึกษานิเทศก์อำเภอ
จึงควรจะปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดให้มากที่สุด เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความรู้ความสามารถตามความมุ่งหมายของ
การศึกษาที่ใดกำหนดไว้ อันจะมีผลต่อการพัฒนาประเทศด้วย แต่จากผลการวิจัย
เรื่องบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอ ของ กัลยา รัตนบรรพต ซึ่งได้ดำเนินการวิจัย
เมื่อปี พ.ศ. 2512 ได้พบว่า "ศึกษานิเทศก์อำเภอได้ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยว
กับวิชาการมากที่สุด"³ แสดงว่าศึกษานิเทศก์อำเภอไม่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่และ

¹ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์, กองการเจ้าหน้าที่, เอกสาร
การประชุมศึกษานิเทศก์อำเภอทั่วประเทศ (กรุงเทพมหานคร : กระทรวง
ศึกษานิเทศก์, 2515), หน้า 110.

² สุกใจ เหล่าสุนทร, หลักบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ (ธนบุรี :
โรงพิมพ์ อ.สิงห์ศักดิ์, 2505), หน้า 7.

³ กัลยา รัตนบรรพต, "บทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอ" (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2512), หน้าบทคัดย่อ.

ความรับผิดชอบเท่าที่ควร แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าในขณะที่ กัลยา
 รัตนบรรพต ทำการวิจัยนั้น เป็นระยะเวลาที่ศึกษาธิการอำเภอคงทำหน้าที่เป็น
 หัวหน้าหมวดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย โดย
 คงทำหน้าที่ทั้งในการบริหารงานบุคคล กานชุกรการ และการเงิน ทำให้ไม่
 สามารถปฏิบัติงานกานวิชาการซึ่ง เป็นงานหลักของศึกษาธิการอำเภอได้บังเกิด
 ผลได้อย่างเต็มที่ใด ในปี พ.ศ.2513 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กรมการปกครอง
 กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการหาตัวบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าส่วนการศึกษา
 และหัวหน้าหมวดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ รับผิดชอบ
 งานกานบริหารบุคคล กานชุกรการ และการเงิน เพื่อให้ศึกษาธิการจังหวัดและ
 ศึกษาธิการอำเภอซึ่งกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ยืมตัวมาทำหน้าที่
 หัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาสามารถปฏิบัติงานกานวิชาการ
 ได้มากที่สุด ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ดำเนินการแต่งตั้งหัวหน้าส่วนการ
 ศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา รับมอบงานกานบริหารบุคคล กานชุกรการ และ
 การเงินมาจากศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ จึงทำให้ศึกษาธิการ
 อำเภอพ้นหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษาไป ดังนั้น ศึกษาธิการอำเภอ
 จึงควรจะปฏิบัติหน้าที่กานวิชาการที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ให้บังเกิดผลดีที่สุด แต่จาก
 รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา

ปรากฏว่าโรงเรียนประถมศึกษายังมีปัญหาเกี่ยวกับกานวิชาการอยู่มาก
 มาก เช่น ปัญหาที่เรียนจบไปแล้วไม่สามารถอ่านเขียนหนังสือได้มีจำนวน
 ถึงร้อยละ 34 หรือมากกว่า ปัญหาเด็กเรียนสอุมทุกคองเรียนซ้ำชั้น ปัญหา
 เกี่ยวกับคุณภาพทางการศึกษายังตกต่ำ ไม่สูงเท่าที่ควร¹

ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าศึกษาธิการอำเภอยังปฏิบัติงานกานวิชาการไม่ได้ผล

¹ สิปพนนท์ เกตุทัต และคณะ, "การปฏิรูปการศึกษา," รายงานของ
คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
 วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 8.

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึง เกิดความคิดว่าน่าจะ ได้มีการศึกษาถึง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานคานววิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนวิธีแก้ไขที่จะช่วยใ้การปฏิบัติงานคานววิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอมีประสิทธิภาพอันจะมีผลทำให้งานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการวิจัยของ ประจักษ์ พັນเจริญ¹ ที่ไ้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคเหนือที่มีต่อการปฏิบัติงานคานววิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้อเสนอแนะในการวิจัยของ สุจินต์ แยมแพ² ซึ่งไ้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานคานววิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษานิเทศก์ที่โครงการจะหาแนวทางใ้การดำเนินงานคานววิชาการและคานวอื่น ๆ ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดใ้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ จึงไ้จัดใ้มีการประชุมร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์จังหวัด และหัวหน้าส่วนการศึกษาทั่วราชอาณาจักร ในวันที่ 13 - 18 กุมภาพันธ์ 2520

¹ ประจักษ์ พันเจริญ, "ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคเหนือที่มีต่อการปฏิบัติงานคานววิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 89.

² สุจินต์ แยมแพ, "ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานคานววิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 175.

ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (A.I.T.) จังหวัดปทุมธานี และตกลงกันว่า "หัวหน้าส่วนการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกคน ศึกษาธิการจังหวัดทุกคน หัวหน้าหมวดการศึกษาทุกคน และศึกษาธิการอำเภอทุกคน จะช่วยกันดูแลโรงเรียนทุกประเภท ทุกชนิดร่วมกัน ไม่มีการขัดกัน"¹ และที่ประชุมได้มีข้อตกลง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามนโยบายการประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการวิจัยเรื่องนี้เป็นการหาข้อสรุปในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ของศึกษาธิการอำเภอในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และติดตามผลการดำเนินงานตามข้อตกลง เกี่ยวกับการกำหนดแนวปฏิบัติตามนโยบายการประถมศึกษา ของคณะปฏิบัติงานระหว่างกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงให้การปฏิบัติงานด้านวิชาการ ของศึกษาธิการอำเภอในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดบัง เกิดผลที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นแนวทางวัดการศึกษ เพื่อพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านวิชาการของศึกษาธิการอำเภอในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เพื่อศึกษาอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ

¹ ภิญโญ สาคร, "สนทนากับเพื่อนครู," วารสารมิตรครู 19 (ฉบับแรก สิงหาคม 2520): 9.

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคกลาง ที่มีต่อการปฏิบัติงานคณบดีวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งศึกษาถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานคณบดีวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอ

2. การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานคณบดีวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น ไม่รวมความคิดเห็นของผู้อำนวยการแทน หรือผู้อำนวยการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ

ขอบจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาความคิดเห็น เฉพาะศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคกลาง และจะศึกษาเฉพาะการปฏิบัติงานคณบดีวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น ไม่รวมการปฏิบัติงานในคณบดีอื่น ๆ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบบสอบถามเป็นแบบจัดลำดับความสำคัญ (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open End)

3. การวิจัยครั้งนี้ถือความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอในการปฏิบัติงานคณบดีวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเกณฑ์ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างวุฒิ และอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำนิยามหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษานิเทศก์อำเภอ หมายถึง ผู้แทนกระทรวงศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติราชการอันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษา

กิจการภายในเขตอำเภอ¹

ภาคกลาง หมายถึง จังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 1, 5, 6 และ 12 ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ไก่แก้ว จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี ลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สระบุรี อ่างทอง อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ชลบุรี ตราก นครนายก ปราจีนบุรี และระยอง รวม 25 จังหวัด

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด²

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนประชาบาล และโรงเรียนเทศบาล ที่จัดสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงธรรมการ หรือหลักสูตรอื่นที่รัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่ากัน³

¹ คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 687/2519 "เรื่องอำนาจหน้าที่และแนวปฏิบัติราชการของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ" สั่ง ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2519.

² ถิณูโย สาร, หลักบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 232.

³ ชำเลียง วุฒิจันทร์ และถวัลย์ สนธิอนุเคราะห์, กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 175.

องค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง หน่วยปกครองท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาประจำเขตของจังหวัดต่าง ๆ¹

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด²

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดของศึกษานิเทศก์อำเภอ
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ทำให้ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งขอเสนอแนะการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ
3. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาทั้งที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ได้รับผลดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มประชากร ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยศึกษานิเทศก์อำเภอทุกคนที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคกลาง รวม 25 จังหวัด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

¹ บรรณสิทธิ์ สลับแสง, บทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (พระนคร : บริษัท ส.พยุ่งพงศ์ จำกัด, 2515), หน้า 402.

² สมสิน โทณะสุต และสุวิทย์ ฤทธิเดช, คู่มือครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด (พระนคร : ส.การพิมพ์, 2509), หน้า 34.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามของนายสุจินต์ แยมแพ ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานค่านวิชาการศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2521 มาพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มเติมเพื่อสอบถามประชากร โดยใช้ลักษณะแบบสอบถามความคิดเห็นที่จัดลำดับความสำคัญ (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open End) การเก็บรวบรวมข้อมูล จะส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล จะนำข้อมูลที่เก็บมา เปรียบเทียบทางสถิติ หากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากคำตอบ

ลำดับชั้นในการเสนอข้อมูล

บทที่ 1 จะเสนอความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบจำกัดของการวิจัย คำนิยามหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่ใคร่รับการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับชั้นในการเสนอข้อมูล

บทที่ 2 กล่าวถึงวรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและทดลองแบบสอบถาม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ ส่วนรายละเอียดของแบบสอบถามจะเสนอไว้ในภาคผนวก